

Ірина Савка

КАЗКИ З КОРОЛІВСЬКОЇ СКРИНІ

намалювала
Анна Ясінська

Львів
Видавництво Старого Лева
2026

КРОКОДИЛЯЧІ ЧЕРЕВИКИ

Водній великій державі, де навіть сонце світило смутком, де падав мутний сірий дощ і де ніколи не цвіли сади, правив могутній жорстокий володар. Він мав багато землі, розкішні палаці, лісові угіддя, де було повно різної звірини.

Нікого, крім себе, не любив володар, боялися його люди і втікали від нього звірі, коли він виїжджав

на полювання. Звірі ховалися до своїх нір, закривали голови лапами, щоб не чути пострілів, і тихесенько скімлили. Птахи сполохано покидали свої гнізда, шукаючи захисту деінде.

Одного разу, коли володар шукав, чим себе розважити, він захотів ведмежої шуби і лисячого коміра. Розбіглися слуги володаря лісом, полюючи на лисичку і пухнастого ведмедя. Іншого разу ліс тремтів від куль, які наздоганяли прудких руденьких білочок, що галасливо утікали в хащі.

Втомившись від полювань у лісі, володар захотів наловити риби у своєму озері, де жили красені-крокодили. Він у годину лінивого відпочинку любив дивитися, як вони клацають зубами, коли голодні, і як виловлюють дрібну рибу. В ту мить він думав: «Я всесильний: що захочу, те з вами і зроблю, це ж я! Володар цього краю!».

Дивився, дивився на крокодилів — і погляд його упав на власні ноги у дорогих черевиках.

«Гарні, але таких багато. Пошию-но я собі черевики не такі, як у всіх. На цей раз — з крокодилячої шкіри. Не знаю нікого, хто б мав такі скороходи, гарні та міцні».

І от уже слуги володаря закидають велетенські сіті, виловлюючи крокодила, а той проситься:

— Пошкодуй мене, у мене малі діти і молода дружина.

Дивився володар на крокодила згори і кривив губи у жорстокій посмішці. А далі дав наказ виловити і знищити крокодила. Черевики йому важливіші!

І от уже думають шевці, як вгодити володареві, які прикраси пришити до черевиків: чи із золота, чи із вкрапленням діамантів. Думали-гадали і нарешті вирішили: «Пошиємо черевики з міцними шпорами і золотими заціпками, ще й з маленькими дзвіночками, щоб, коли володар іде, вони мелодійно видзвонювали, звістуючи його прихід». Так і зробили, і відтоді старе й мале давало йому дорогу, в покорі схиляючи голову мало не до колін.

Та якось, коли він уже звик до своїх черевиків, дзвіночки зіпсувалися і перестали сповіщати про появу володаря. Їх би відремонтувати. Але володар не захотів цього робити і більше на них не зважав.

Якось сидів він у своєму розкішному палаці й дивився на високу лису гору, де ніколи нічого не росло і не квітнуло. Там небо сходилося із землею.

«А що там за горою? — думав володар. — Може, якесь царство? Може, невідомі землі? Може, там є чим пожитися? Щось захопити, завоювати?»

Він набрав охоти піти й подивитися. Довго одягався, взув свої міцні крокодилячі черевики і почав підніматися на гору. Поки піднімався, небо йому віддалялося, але він уперто ішов, наче хотів його дістати. Десь на півдорозі володар відчув невеликий біль у п'ятах, ніби в черевиках щось муляло. Далі біль посилювався, і він глянув на свої ноги. Глянув і жахнувся. Носаки його черевиків задерлися вгору й ошкірились, наче зуби крокодила.

Володар подумав, що він трохи втомився і йому ввижається крокодиляча паща. Він намагався не дивитися на черевики.

Але раптом зіпсовані дзвоники голосно задзвонили. А черевики перетворилися на дві великі крокодилячі голови, які клацали зубами і кусали володаря. Вони шматували йому штанини. Клапті його дорогої одежі летіли навсібіч.

Володар біг до вершини гори, думаючи, що там його порятунок. На самому вершку його зустрів молодий ведмідь і ціле стадо хвостатих лисиць.

Нажаханий господар зрозумів свою безвихідь і став зривати з ніг черевики, але вони продовжували його кусати, промовляючи:

— Це тобі за скривджених людей, це за ведмедів, це за лисичок.

Не витримавши натиску, жорстокий володар упав і покотився у долину, гублячи черевики.

На тому місці, де він упав, замість володаря утворилася калюжа чорної крові. Лиса гора враз вкрилася травною і зацвіла різноманітними квітами. Із-за обрію виглянуло усміхнене сонце, заспівали птахи.

